

підприємства, які активно беруть участь у цьому процесі, завжди можуть розраховувати на підтримку з боку споживачів та суспільства загалом.

У результаті екологічна свідомість у підприємців необхідна не тільки для збереження природи, але й для забезпечення стійкості та процвітання їх бізнесу у довгостроковій перспективі. Це взаємовигідне прагнення стійкого розвитку, що сприяє створенню більш відповідального та етичного бізнесу.

Список використаних джерел:

1. Бойко І. І. Концептуальні виміри екологічної свідомості. Біоресурси і природокористування. 2013. Т. 5. № 1-2. С. 161-168.

2. Pimenov D. Y. Resource saving by optimization and machining environments for sustainable manufacturing: A review and future prospects. Renewable and Sustainable Energy Reviews. 2022. Vol. 166. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S1364032122005524>.

3. Самуся О.В., Касьяненко Л.В., Романюк Н.Н. Оцінка окупності інвестицій у енергозберігаючі технології. Економічний вісник, 2017. № 2. С. 101-106.

4. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25 червня 1991 р. № 1264-ХІІ. Офіційний веб-сайт Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>.

ОЦІНЮВАННЯ ТА АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНИХ РИЗИКІВ ЗА ДОПОМОГОЮ МЕТОДІВ ДЕСКРИПТИВНОЇ СТАТИСТИКИ

*Д. І. ЛЮБОВЕЦЬКА, здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Львівський національний університет імені Івана Франка*

Інвестиційні ризики підприємств можуть різнитися залежно від виду діяльності, якою вони займаються. Залежно від галузі підприємствам притаманний той чи інший ризик різною мірою. Проблемам оцінювання інвестиційних ризиків присвячена велика кількість наукових праць, зокрема у [1] використано кластерний аналіз для оцінювання економічних ризиків, у [2,3] розглянуто різні методи статистичного моделювання саме для оцінювання інвестиційних ризиків. На нашу думку, слід проаналізувати який ж вид діяльності є найбільш стабільним за економічними показниками та, відповідно, більш інвестиційно привабливими. Для цього в першу розглянемо показники балансу підприємств у розрізі видів діяльності за останній рік, за який вже опубліковано звітність.

Максимальне, мінімальне та середнє значення для показників балансу подано у табл.1.

Найвищі показники балансу кількість активів та пасивів має вид економічної діяльності «Промисловість», а найменшу «Освіта». Середнє значення балансу майже у 5 разів менше за максимальне та майже у 110 разів більше за мінімальне, що говорить про неоднорідність сукупності та показників.

Таблиця 1 – Максимальне, мінімальне та середнє значення показників балансу підприємств у розрізі видів економічної діяльності за 2021 рік

	Актив		Пасив			
	Необоротні активи	Оборотні активи	Власний капітал	Довгострокові зобов'язання і забезпечення	Поточні зобов'язання і забезпечення	Баланс
Максимальне значення	2050983	2620675	1160121	739976	2773390	4673516
Мінімальне значення	4189	3549	1898	107	4933	8546
Середнє значення	376717	560793	274223	122772	540754	938033

Джерело: розраховано на основі даних [4]

Велика кількість активів свідчить про те, що галузь має значні ресурси для здійснення своєї діяльності і може мати більше можливостей для залучення додаткових інвестицій. Також це означає, що для галузі характерні значні запаси сировини, матеріалів та іншого необхідного обладнання для виробництва продукції, як, наприклад, у промисловості.

Активи можуть бути індикатором фінансової стійкості компанії, що може зробити її більш привабливою для потенційних інвесторів та кредиторів.

Велика ж кількість пасивів свідчити про те, що компанія має значну кількість зобов'язань перед кредиторами та іншими сторонами, а також може мати велику кількість заборгованостей та інших фінансових зобов'язань.

Наприклад, пасиви компанії можуть включати борги перед банками та іншими кредиторами, несплачені рахунки та податки, невиконані зобов'язання перед постачальниками, пені за прострочену платіжну дисципліну та інші зобов'язання.

Велика кількість пасивів може свідчити про те, що компанія може мати фінансові проблеми та затримки у виконанні зобов'язань, що може негативно вплинути на її фінансову стійкість та здатність залучати нові інвестиції.

Проте, велика кількість пасивів не завжди є ознакою фінансових проблем, оскільки пасиви можуть бути також свідченням активної інвестиційної політики та стратегії розвитку. Для оцінки фінансового стану компанії необхідно досліджувати не тільки кількість пасивів, але і їхню природу, строк погашення та інші фінансові показники компанії.

Отже, розглянувши показники балансу підприємств у розрізі видів економічної діяльності, можна дійти до висновку, що хоч і в промисловості велика кількість поточних та довгострокових зобов'язань – цей вид діяльності є

інвестиційно привабливим, адже аналогічно велика кількість активів свідчить про активну діяльність та розвиток підприємств у цій галузі. Тому даний вид діяльності є найбільш інвестиційно привабливим.

В той самий час, як низькі показники балансу виду діяльності «Освіта» свідчать про нестабільність, малу маржу та низьку прибутковість і розвиток даної галузі, що може відштовхнути потенційних інвесторів. Хоча з іншої сторони, у цьому виді економічної діяльності не така висока конкурентність, як у промисловості та більше можливостей для розвитку.

Протягом останніх 5 років кількість необоротних та оборотних активів зростає у 1,5 рази, а власного капіталу – більш ніж у 2 рази. Така динаміка є позитивною і свідчить про розвиток та стабільність даної галузі.

Промисловість має досить високі показники балансу і це свідчить про фінансову стійкість та успішність даного виду економічної діяльності.

Зростання активів свідчать про значний обсяг виробництва та високу масштабність підприємств у цій галузі.

Тому, враховуючи показники балансу, промисловість – є привабливою для інвестування.

Слід зауважити, що оцінювання та моделювання інвестиційних ризиків потребує подальшого вивчення з використанням методів багатовимірного статистичного аналізу, про які детально описано у [5].

Список використаних джерел:

1. Вдовин М.Л., Дідик М.О. Оцінювання економічного ризику регіону за допомогою методів багатовимірної класифікації. Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер.: Економічні науки. 2017. Вип. 24 (2). С. 148-151. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2017_24%282%29__35
2. Вдовин М.Л., Брода А.Р. Статистичне моделювання інвестиційних ризиків в умовах ринку. Глобальні та національні проблеми економіки. Випуск 17. 2017. С. 903-908.
3. Вдовин М.Л., Березяк І.М. Оцінювання інвестиційних ризиків за допомогою статистичних ігор на прикладі Львівської області та України. Вісник соціально-економічних досліджень.: зб. наук. пр. Вип.3 (54). 2014. С. 15-22. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/3564>
4. Офіційний сайт: Головне управління статистики у Львівській області URL: <https://www.lv.ukrstat.gov.ua/>(дата звернення: 04.01.2024)
5. Вдовин М. Методи статистичного моделювання економічних процесів: критичний огляд. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2023. № 1. С. 79–84.